

Sygn. akt III Cz 2093/16

POSTANOWIENIE

Dnia 28 grudnia 2016 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w następującym składzie:

Przewodniczący-Sędzia: SO Magdalena Balion-Hajduk

Sędziowie: SO Artur Żymelka

SO Roman Troll (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 28 grudnia 2016 r. w (...) na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku wierzycielki (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością
w R.

przeciwko dłużnikowi J. S. (S.)

o egzekucję świadczeń pieniężnych

w przedmiocie skargi dłużnika na postanowienie Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym (...) Ł. Z. z dnia 30
czerwca 2015 r., sygn. akt Km 886/14

na skutek zażalenia wierzycielki

na postanowienie Sądu Rejonowego w (...)

z dnia 15 września 2016 r., sygn. akt II Co 1124/15

postanawia:

1) oddalić zażalenie,

2) zasądzić od wierzycielki na rzecz dłużnika 120 zł (sto dwadzieścia złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa
prawnego w postępowaniu zażaleniowym.

SSO Roman Troll SSO Magdalena Balion-Hajduk SSO Artur Żymelka

Sygn. akt III Cz 2093/16

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 15 września 2016 r. Sąd Rejonowy w (...) odrzucił zażalenie wierzycielki (...) sp. z o.o. w R.. W uzasadnieniu podano, że wierzycielka zaskarżyła punkt 2 postanowienia z 21 grudnia 2015 r., którym to Sąd Rejonowy w (...) nakazał Komornikowi Sądowemu przy Sądzie Rejonowym (...) Ł. Z., aby uchylił postanowienie z dnia 30 czerwca 2015 r. i wydając nowe postanowienie w sprawie jako podstawę umorzenia postępowania egzekucyjnego wskazał art. 825 pkt 2 k.p.c., ustalonymi kosztami postępowania egzekucyjnego obciążył wierzycielkę, a w przypadku pobrania już od dłużnika opłaty dokonał jej zwrotu. W ocenie Sądu Rejonowego wskazane polecenie nie podlega zaskarżeniu, bo nie przewiduje tego przepis szczególny – zaskarżalną będzie dopiero czynność komornika dokonana na polecenie sądu.

Zażalenie na to postanowienie złożyła wierzycielka, zaskarżając je w całości. Orzeczeniu zarzuciła naruszenie art. 767⁴ § 1 k.p.c. w zw. z art. 828 k.p.c., art. 394 § 1 pkt 9 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. poprzez odrzucenie zażalenia jako niedopuszczalnego, gdy jest ono dopuszczalne, bowiem nakazuje komornikowi wydanie postanowienia kończącego postępowanie w sprawie oraz zmianę rozstrzygnięcia o kosztach postępowania egzekucyjnego.

W oparciu o ten zarzut wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia.

W odpowiedzi na zażalenie dłużnik wniósł o jego oddalenie jako bezzasadnego i zasądzenie kosztów postępowania zażaleniowego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Jeżeli zażalenie jest niedopuszczalne, to należy je odrzucić (art. 370 k.p.c. w związku z art. 397 § 1 i 2 k.p.c. oraz art. 394² § 2 k.p.c.).

Zgodnie z art. 759 § 2 k.p.c. sąd może z urzędu wydawać komornikowi zarządzenia zmierzające do zapewnienia należytego wykonania egzekucji oraz usuwać spostrzeżone uchybienia. Ten przepis stanowi źródło uprawnienia sądu dla ingerowania w przebieg postępowania egzekucyjnego prowadzonego przez komornika i umożliwia sprawowanie nadzoru judykacyjnego. Uprawnienia sądu mogą mieć charakter prewencyjny lub represyjny, co oznacza, że może on wydawać komornikowi polecenia, wskazując, jakie czynności egzekucyjne ma podjąć lub zaniechać, tudzież sąd może samodzielnie uchylać czynności Komornika. Zasadą jest, że rozstrzygnięcia wydane w oparciu o art. 759 § 2 k.p.c. podlegają zaskarżeniu jedynie, gdy sąd „zastępuje, wypiera” komornika i orzeka, co do kwestii, która powinna zostać rozstrzygnięta przez komornika w toku prowadzonej egzekucji (przy czym przepis szczególny musi dawać uprawnienie do zaskarżenia takiego postanowienia, jeśli zostało wydane w zwykłym trybie, tj. przez komornika lub sąd na skutek skargi na jego czynność; por. T. Ereciński: [w:] Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. Tom V. Postępowanie egzekucyjne red. T. Erecińskiego, WK 2016 r., teza 8 do art. 759).

Odnosząc powyższe rozważania do okoliczności niniejszej sprawy, nie sposób zgodzić się ze skarżącą, że dopuszczalnym jest złożenie zażalenia na rozstrzygnięcie nadzorcze wydane przez Sąd I instancji. Sąd Rejonowy bowiem nie uchylił ani nie zmodyfikował postanowienia komornika z 30 czerwca 2015 r., a jedynie polecił mu dokonanie tych czynności we własnym zakresie. Postanowienie Sądu Rejonowego nie wywarło więc bezpośredniego wpływu na postępowanie egzekucyjne, choć faktycznie na jego podstawie komornik powinien podjąć czynności, które doprowadzą do uchylenia i modyfikacji jego postanowienia z 30 czerwca 2015 r. Pogląd ten jest podzielany w orzecznictwie, gdzie podnosi się, że jedynie rzeczywista ingerencja w egzekucję (np. uchylenie przez sąd zajęcia) czyni dopuszczalnym wniesienie zażalenia – z taką sytuacją nie mamy do czynienia w niniejszej sprawie (por. uchwała Sądu Najwyższego z 4 października 1990 r., sygn. akt III CZP 51/90, M. Prawn. 2012/5/265; postanowienie Sądu Najwyższego z 15 kwietnia 1986 r., sygn. akt III CRN 40/86, OSNC 1987/7/102).

Dlatego zarzut podniesiony przez skarżącą nie mógł okazać się skutecznym. Postanowienie Sądu Rejonowego z 21 grudnia 2015 r., w zakresie punktu 2, nie może być uznane za zmierzające do zakończenia postępowania egzekucyjnego ani za enumeratywnie wymienione w art. 394 § 1 k.p.c. – wprawdzie sąd polecając komornikowi dokonanie czynności, która będzie zaskarżalna, wskazał precyzyjnie jaką podstawę umorzenia postępowania ma on przyjąć i w jaki sposób mają zostać rozliczone koszty egzekucji, jednak orzeczenie to nie wywiera bezpośredniego skutku wobec podmiotów uczestniczących w postępowaniu egzekucyjnym,

a jedynie obliguje komornika do podjęcia określonych działań. Równocześnie brak jest przepisu szczególnego przewidującego zaskarżenie takowego orzeczenia (nakazującego komornikowi dokonanie takiej czynności).

Gdyby podzielić koncepcję skarżącą i uznać, że punkt 2 postanowienia Sądu Rejonowego z 21 grudnia 2015 r. należy do orzeczeń zaskarżalnych, to w wypadku merytorycznego rozpoznania zażalenia wierzycielki z 15 lutego 2016 r. i jego oddalenia, doszłoby do sytuacji, w której rozstrzygnięcie tożsamej materii byłoby dwukrotnie poddane kontroli (w pierwszej kolejności byłoby kontrolowane rozstrzygnięcie nadzorcze, a w drugiej kolejności kontroli mogłoby podlegać

rozstrzygnięcie komornika wydane na podstawie rozstrzygnięcia nadzorczego) – sytuacja taka jest niedopuszczalna i zgodzić należy się z Sądem I instancji, że zaskarżalne będzie dopiero rozstrzygnięcie wydane przez komornika.

Dlatego też zarzuty zażalenia są bezzasadne.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie o art. 385 k.p.c. w związku z art. 397 § 1 i 2 k.p.c. i art. 13 § 2 k.p.c., należało orzec jak w sentencji.

Orzeczenie o kosztach postępowania zażaleniowego zapadło na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c., art. 99 k.p.c. w związku z § 8 pkt 8 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. poz. 1804) i § 10 ust. 2 pkt 1 tego rozporządzenia, albowiem wierzycielka przegrała sprawę i powinna zwrócić dłużnikowi koszty zastępstwa procesowego.

SSO Roman Troll SSO Magdalena Balion-Hajduk SSO Artur Żymełka